Piše: Ferida Duraković

Slušam prije neki dan na Federalnom radiju razgovor sa šeficom Gender centra Vlade Federacije BiH Samrom Filipović-Hadžiabdić. Pita novinarka šta se radi u Federaciji u svezi s pitanjima roda, broja, padeža i ravnopravnosti polova itd. Na šta gđa Filipović-Hadžiabdić, nakon niza mudrih riječi, progovara nešto kao: Gender centar Vlade Federacije (bla bla) pokrenuo je akciju podizanja svijesti o nasilju u porodici i nasilju nad ženama (Aferim, rekoh), pa ćemo uskoro postaviti BILLBOARDE, CITY LIGHTOVE i JINGLOVE kako bi se podigla svijest (bla bla)... Pomislim: Mili Bože, čuješ li ti ovo? Zna li ona gdje živi? Zna li ona šta priča? Na kojem jeziku priča? Zašto ovo priča? Za koga priča? Zbog koga priča? Kad -- s ulice čujem viku. Pogledam kroz prozor, a ono tamo širom Federacije sve sami BILLBOARDI, CITY LIGHTI i JINGLOVI, a pred njima i na njima žene, žene Bosne i Hercegovine (ili barem Federacije). Hodaju naše žene dignutih glava, na jednom probuđene i podignute svijesti o svome stanju.

BILLBOARDI, CITY LIGHTOVI i JINGLOVI postigli su samim Šeficinim riječima puni učinak -- što će reći da ja, glupača, onesviještena feministkinja, posumnjah u sposobnost Prve u federalnih dama da u trenu na noge digne rod, broj i padež mojih surodnica: prve idu žene iz sela oko Zenice, pokrivene i tihe, predvođene svojim muškim vođama i hadžijama koji nose transparent „Ženama više prava! U zatvor muževi koji tuku svoje žene! Naše žene u parlamente!" Za njima seoske žene s motikama i na traktorima, uzvikuju: „Dosta nam je nepismenosti! Hoćemo na fakultete! Dajte nam posla i interneta!" Za njima fabričke radnice, koje hoće kruha na pogaču; pa trudnice, pa četvrte žene; na kraju nekoliko usplamtjelih feministica, iz svih konstitutivnih naroda... Sve te pojedinke, osviještene kreativnom akcijom s BILLBOARDIMA, CITY LIGHTOVIMA i JINGLOVIMA. Zacrvenim se. Sagnem glavu, posramljena, i sakrijem se iza zavjese da me slučajno, ovako nazadnu i nepovjerljivu, ne spaze osviještene i gnjevne pripadnice moga pola pa da me ne bace s prozora tuđeg stana u kojem boravim.

Pa počnem misliti: Sram te bilo, Ferida. Stidi se što već godinama pamtiš priču o premlaćivanju desetogodišnjih djevojčica zato što ne nose mahramu kad se fištrijaju po selu iznad Zenice. Stidi se što pamtiš sramotno malu kaznu za silovatelje retardirane djevojčice u Tuzli, koja nije bila "ničija" pa je bilo nevažno hoće li siledžije dobiti pravednu kaznu. Ne budalesaj i ne pamti očeve i braću koji po izbjegličkim kampovima čine inceste daleko od Samrinih očiju, s kaznama kao da su pogrešno parkirali.
Srami se što poznaješ žene, neke od njih ponajbolje u svojim zvanjima i talentima, koje ni u šezdesetoj-sedamdesetoj nemaju stanove, ateljee, poslove, šestoaprilske i druge nagrade (jer su žene pa prema tome nevažne u društveno-političkoj hijerarhiji), što

pojedine hodaju s modrim podočnjacima nastalim od silne muževljeve ljubavi, što priglupo prešućuju jer nisu dosad bile osviještene BILLBOARDIMA, CITY LIGHTOVIMA i JINGLOVIMA. Zaboravi na bahati i prostački ispad jednog zastupnika prema novinarki u Goraždu: ona je nestala iz javnog života, a on postade federalni ministar okoliša -- aferim.

Srami se što misliš da treba sustavno i neumorno kružiti Federacijom i na licu mjesta bilježiti potrebe i probleme žena po socijalnim ustanovama, ženskim udrugama, vladinim ili nevladinim, pa napraviti (barem) federalni registar i socijalnu sliku stanja onih dolje žena jednako kao i onih gore. Stid te bilo što pamtiš kako je gđa Filipović-Hadžiabdić otišla usred susreta žena koji je prije šest-sedam godina organizovao Međunarodni crveni krst, da bi svečano otvorila Gender centar, a ostavila za sobom žene Srebrenice i druge zbog kojih je Centar i otvoren. Stidi se, Ferida, što misliš da su žene u više od 70 posto slučajeva nepismene, da i na početku dvadeset prvoga vijeka očevi (a time i majke) svojim kćerima ne daju u školu nakon četvrtog osnovne jer valja muške slati u školu a ženske su za po kući i za šuti-dodaj-lezi. Što se trudnice ne primaju na posao ili se otpuštaju istog trena kad šefovi, MANAGERI, zgađeni, čuju da se traži plaćeno trudničko odsustvo. Što sve te nesretnice o kojima pričam nisu ni Samrine ni Nedžadove, jer njihove žene na preglede idu ili privatno ili u inostranstvo ili kao Seka Aleksić drito kod Gavrankapetanovića u ured!

Stid te i sram bilo što ne koristiš mudre riječi BILLBOARDI, CITY LIGHTOVI i JINGLOVI kojima gđa Filipović-Hadžiabdić sustavno diže svijest naših žena; nakon svakog njenog radijskog govora one na licu mjesta shvate šta je htjela reći i odmah počnu svojim muževima, sinovima, braći i očevima diza ti svijest o njihovom odnosu prema GENDERU, sukladno jeziku koji šefica koristi kako bi je razumjele široke ženske mase, a posebno one zlostavljane i zanemarene.

U Gender centru Federacije BiH upražnjene su neke pomoćne pozicije. Srdačno preporučujem gđi Filipović-Hadžiabdić da uposli nekoliko žena koje je osvijestila neki dan svojima BILLBOARDIMA, CITY LIGHTOVIMA i JINGLOVIMA. Neka tim ženama, koje su ionako besposlene, predloži, na pri mjer, da pletu na engleskom, pa da se od tih radova napravi izložba “Osviještene žene Federacije na BILLBOARDI MA, CITY LIG HTOVIMA i JINGLOVIMA”. Javljam se dobrovoljno da izložbu otvorim na ćirilici Seke Aleksić.

Oslobođenje, 24.10.2007.